

מגזין הפקולטה למשפטים
ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל אביב
ראש השנה תשע"ט
ספטמבר 2018

דה יורה

ומה אם הצדק לא יהיה עיוור?

פרופ' אריאל פורת צופה שעידן הביג דאטה
ישנה את תפיסות היסוד של המשפט

סדר דין מקוצר

פרסים, כנסים וחידושים
בפקולטה: כל החדשות החמות,
על קצה המזלג!

הפריחה הגדולה

הישג נדיר בהשמת מתמחים
בביהמ"ש העליון, ופסגה חדשה
למאמצי הפקולטה ליצירת גיוון
באוכלוסיית הסטודנטים

מרגיש בבית

מה הוביל את עו"ד מוסטפא סנל
לתכנית פרסול לתואר שני בין-
לאומי, ומה הם קווי הדמיון בין
איסטנבול ותל אביב

מרכז מיתר - פסגות חדשות!

14 דוקטורים למשפטים
בשנה אחת ומלגות יוקרתיות
לדוקטורים שבדרך!

דבר הדקאן, לפתח מגזין ראש השנה של הפקולטה

ברוכים הבאים לדה-יורה, מגזין הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן. המגזין מופק פעמיים בשנה, בראש השנה ובפסח, בעברית ובאנגלית, וסוקר בהרחבה מקצת מההתפתחויות והחידושים בפקולטה, מתוך מגוון פעילות רחב.

בשנה האחרונה הפקולטה למשפטים הגיעה לשיאים חדשים של הצלחות של הסטודנטים שלנו. ארבעה עשר בוגרים של מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים קיבלו תואר "דוקטור לפילוסופיה". זהו מספר שיא של מקבלי תואר דוקטור בשנה אחת של הפקולטה למשפטים לדורותיה. בנוסף, תשעה עשר סטודנטים וסטודנטיות מן התואר הראשון זכו במשרות התמחות יוקרתיות בבית המשפט העליון, הרבה מעבר לכל פקולטה אחרת. הישגים אלה מעידים על החזון, השליחות והמחויבות של הפקולטה למצוינות. מחויבות זו, מעבר להבטחת חינוך משפטי מן המעלה הראשונה, מכוונת גם ליצירת קהילה שבה חברים הסטודנטים שלנו, הכוללים את כל חלקי החברה בישראל.

הפקולטה חווה תקופה של שגשוג גם בזכות תרומות ושותפויות חדשות. אנו אסירי תודה לקרן קולר על תמיכתה בפקולטה, כאשר פרי ראשון לכך הוא הקורס "הגנה על בעלי חיים במשפט". תרומה יוצאת דופן נוספת היא זו של קרן דיוד ברק, אשר חידשה את תמיכתה במכון דיוד ברק למשפט והיסטוריה לשנתיים נוספות, בתמיכה מוגברת שתאפשר לנו להרחיב את טווח פעולות המרכז. האמון הרב לו אנו זוכים מתומכינו הנדיבים הוא גורם משמעותי בהצלחתנו. כמו כן, כחלק ממאמציו הרצופים להרחיב את האפשרויות הבין-לאומיות של הסגל והסטודנטים, ייסדנו שותפות חדשה עם הפקולטה למשפטים של אוניברסיטת סיינס פו שבפריז, ואנו צופים לשותפות פעילה ופורייה עימם בשנים הקרובות. הידקנו גם את הקשר עם

הפקולטה למשפטים באוניברסיטת טורונטו וקיימנו עימה כנס דוקטורנטים משותף, לצד המשך תכנית חילופי סגל ההוראה וחילופי סטודנטים.

במהדורה זו תמצאו שילוב של חדשות ומאמרים על מגוון רחב של נושאים אשר מציגים את האיכות ורוחב היריעה של הפעילויות שלנו. כפתיח, תוכלו לקרוא ראיון מרתק עם פרופ' אריאל פורת על פרסונליזציה של ברירות מחדל בעזרת הביג דאטה, ועל הדרכים בהן הביג דאטה וכלים אנליטיים משנים סדרי עולם, כולל דיסציפלינות משפטיות, מחוקי ירושה ועד חוזים צרכניים, רשלנות רפואית, דיני פרטיות ונזיקין. במהדורה זו, באים לידי ביטוי המחשבה וההשקעה שהפקולטה עושה ליישום תכניות שמטרתן לעודד שילוב וקידום של תלמידינו מהציבור הערבי והחרדי. הישגיהם האקדמאיים של תלמידים אלה מעידים על הצלחת התכניות. לסיום, אנו משוחחים עם אחד מבוגרינו, עו"ד מוסטפא סנל מטורקיה, על חוויותיו בפקולטה ומדוע דווקא כאן הוא מרגיש בבית.

בפרוס ערב ראש השנה תשע"ט, נבקש להודות לכל הנוטלים חלק במלאכה, על הסיוע בהצגת המגוון העשיר בפקולטה למשפטים. הסטודנטים והסגל שלנו מגיעים אלינו מכל קצווי תבל, וכל אחד מהם מביא עימו ייחודיות של שפה, אמונה ותרבות המבטיחה את המשך חיוניותה התוססת והרב-גונית של קהילתנו. אני מאחל לכם ולבני משפחותיכם חג שמח ושנה בריאה ומאושרת.

בברכה,
פרופ' שרון חנס, דקאן

Save the Date

אירועים קרובים בפקולטה למשפטים

< 11.10.2018

מרכז פישור לממשל תאגידי ורגולציה של שוק ההון מארח ערב לזכרה של פרופ' אוטולנגי במלאות 15 שנה לפטירתה. אולם קגן.

< 25.10.2018

Combined Comparative Research: How to Connect Meaningfully the One with the Other. Prof. Katharina Boele-Woelki, President of Bucerius Law School, Germany. Sonia and Edward Kossoy Conference Room (307).

< 15.11.2018

מרכז מינרבה לזכויות אדם מארח ערב לכבוד צאת ספרה של ד"ר נעמה כרמי. זכויות אדם: מבוא תיאורטי. חדר כנסים ע"ש סוניה ואדוארד קוסוי (307). בנין טרובוביץ', קומה ג.

< 10.12.2018

ההרצאה השנתית של מרכז מינרבה לזכויות אדם. חדר כנסים ע"ש סוניה ואדוארד קוסוי (307). בנין טרובוביץ', קומה ג.

< 10-11.12.2018

כנס בין-לאומי לציון 70 שנה לשני מסמכים מכוננים במשפט הבין-לאומי. חדר כנסים ע"ש סוניה ואדוארד קוסוי (307). בנין טרובוביץ', קומה ג.

< 23.12.2018

טקס הענקת תעודות בוגר.

< 8.1.2019

טקס הענקת תעודות מוסמך.

4

חדשות הפקולטה, בקצרה

פרסים לחברי הסגל, שיתופי פעולה עם אוניברסיטאות, קרנות ומשרדי עורכי דין, מעבדה בינ"ל לחקר הסחר בבני אדם, כנס המאה לחברת המשפט העברי והמכון לאמנויות המשפט צובר תאוצה

12

הפריחה הגדולה

הצלחה מסחררת בהשמת מתמחים בביהמ"ש העליון, והצלחה לא פחותה למאמצי הפקולטה ליצירת גיוון בהרכב אוכלוסיית הסטודנטים

20

מרגיש בבית

מה הוביל את מוסטפא סנל לתכנית פרסול לתואר שני בין-לאומי בפקולטה, ומה הם קווי הדמיון בין אינטנטבול ותל אביב

16

משפט בהתאמה אישית

עידן המידע עומד לשנות, לבלי היכר, את תפיסות היסוד של המשפט. ראיון עתידי עם פרופ' אריאל פורת.

22

מרכז מיתר כובש פסגות חדשות

הפקולטה למשפטים
ע"ש בוכמן
אוניברסיטת תל אביב

דה-יורה מגזין הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן באוניברסיטת תל אביב

עריכה: ג'ודי כרימינס
הגהה: דן רחזטל
עיצוב גרפי: רקפת עובד
www.law.tau.ac.il
טל: 03-6407257
deanlaw@post.tau.ac.il
לחצויות והצעות: עקבו אחרינו ב-

צילום: יעל צור

פרופ' ישי בלנק, פרופ' גרמי פרלמן, פרופ' שרון חנס, מר דומיניק פרבן ופרופ' פרנסואה היילברון.

סדר דין מקוצר

חידושים גדולים
בפקולטה, בקצרה

תחילתה של ידידות מופלאה:

אירוע השקה לשיתוף הפעולה החדש עם סיינס פו

לשעבר, מר דומיניק פרבן, אשר שירת תחת הנשיא שיראק. פרבן העביר שתי חקיקות על שמו בשנים 2002 ו-2004 שהתמקדו במלחמה בפשיעה והעניקו כלים ואמצעים חדשים לתביעה הצרפתית ולמשטרה בהתמודדות מול הפשיעה המאורגנת.

אנו מודים מקרב לב לכל מי שהגיע ולקח חלק באירוע המכובד, ומאחלים הצלחה רבה לנו ולסיינס פו בתחילת דרכנו המשותפת.

סטודנטים, וקיום כנס אקדמי משותף לחברי הסגל.

באירוע החגיגי נשאו דברים דקאן הפקולטה, פרופ' שרון חנס, פרופ' פרנסואה היילברון, נשיא אגודת ידידי אוניברסיטת תל אביב בצרפת, פרופ' גרמי פרלמן מהפקולטה למשפטים של סיינס פו, ופרופ' ישי בלנק מהפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן. הנואם המרכזי באירוע היה שר המשפטים הצרפתי

בחוודש מאי התקיים במסגרת אירועי חבר הנאמנים השנתי של האוניברסיטה ערב השקה לשיתוף הפעולה בין הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן לפקולטה למשפטים של אוניברסיטת Sciences Po שבפריז, במעמד שר המשפטים הצרפתי לשעבר, מר דומיניק פרבן.

הסכם יחסי הגומלין בין הפקולטות יתבטא בשיתופי פעולה מחקריים, סדנאות משותפות, תכנית קבועה של חילופי סגל, תכנית חילופי

פרופ' טליה פישור כלת פרס פתאל

אנו שמחים לבשר על זכייתה של פרופ' טליה פישור בפרס פתאל. הפרס מוענק מדי שנה על ידי הפקולטה למשפטים באוניברסיטת חיפה, לזכרו של עורך הדין יוסף פתאל.

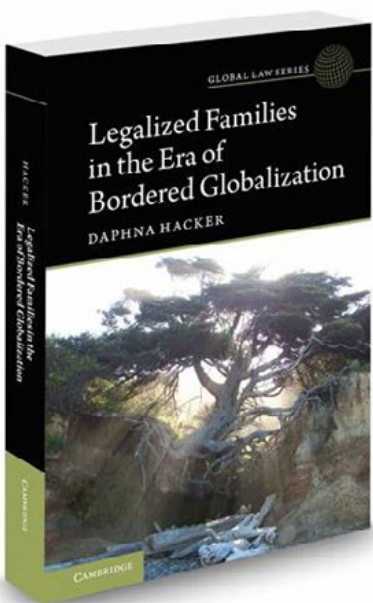
הפרס מוענק על סמך הצטיינות באחד מתחומי חקר המשפט, אשר נקבע מראש על ידי ועדת ההיגוי של הפרס. השנה הוענק הפרס בתחום המשפט הפלילי – הדיוני והמהותי.

פרופ' פישור בוגרת האוניברסיטה העברית בירושלים, וחוקרת בעלת שם עולמי בדיני הראיות והמשפט הפרוצדורלי. בעברה הייתה מנהלת מכון טאובנשלאג למשפט פלילי, וסגנית הדקאן למחקר. פישור זכתה במספר פרסים ומענקים מרשימים, לרבות פרס חשין בשנת 2012, ופרס צלטנר לחוקרת הצעירה לשנת 2009.

SciencesPo

סדר דין מקוצר

משפחות שנאלה: ספרה פורץ הדרך של פרופ' דפנה הקר ממשיך לצבור הישגים

מדינת הלאום הוא מחקר חלקי. אני מקווה גם שעורכי דין, מגשרים ושופטים שעוסקים במשפחתיות יראו את הלקוחות שלהם כחלק ממארג של יחסים בין גלובליזציה וגבולות. זה נכון לעורכי דין שמתמחים בדיני משפחה, אבל גם למשפטינים מתחומים אחרים. המציאות המשפחתית היום היא כל כך מורכבת שעורכי דין צריכים ליצור קשרים עם עורכי דין מתחומי משפט נוספים וממדינות אחרות, כדי להצטיין בעבודתם ולתת לבני המשפחה את הייעוץ הטוב ביותר.

פרופ' דפנה הקר ממשיכה לצבור הישגים מרשימים בארץ ובחו"ל על ספרה "Legalized Families in the Era of Bordered Globalization" (הוצאת אוניברסיטת קיימברידג', 2017). במאי השנה, זכתה פרופ' הקר בפרס הרברט ג'ייקוב של האגודה למשפט וחברה. הפרס נקבע על ידי הנהלת האגודה למשפט וחברה בארה"ב לזכרו של הרברט ג'ייקוב, נשיאה לשעבר. פרס הרברט ג'ייקוב מוענק עבור ספרים פורצי דרך בתחום המשפט והחברה.

הקר פרופסור חברה בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן ובתכנית ללימודי נשים ומגדר בפקולטה למדעי הרוח באוניברסיטת תל אביב. היא מלמדת קורסים בנושאי דיני משפחה, כמיניום ומשפט, מגדר ומשפט, תאוריות מתקדמות במשפט וחברה ושיטות מחקר איכותניות. מחקרה של פרופ' הקר עוסק בקשר שבין משפט לחברה, תוך התמקדות בפרספקטיבה מגדרית לדיני משפחה. פרסומיה עוסקים בגירושין, משפחה ועבודה, רווקות, משפחות בין-דתיות, ירושות וצוואות, והסוציולוגיה של המשפט.

ספרה של פרופ' הקר בוחן את המשפחה המודרנית על גווניה, דרך מבחר נקודות מבט והקשרים, כגון דיני משפחה, כמיניום, זכויות אדם, גלובליזציה והגירה, סוציולוגיה, משפט בין-לאומי ועוד.

בגיליון ראש השנה תשע"ח, התייחסה פרופ' הקר לספרה ולמטרות אותן היא מקווה שהוא ישיג: "תקוותי היא שהספר ישנה את האופן שבו רבים מבינים, חוקרים ומלמדים משפחתיות ודיני משפחה. מחקר סוציו-משפטי של המשפחה שנשאר רק בגבולות

פרופ' דפנה הקר

European Research Council
Established by the European Commission

TraffLab

"מעבדה" בין-לאומית לחקר המאבק בסחר בבני אדם

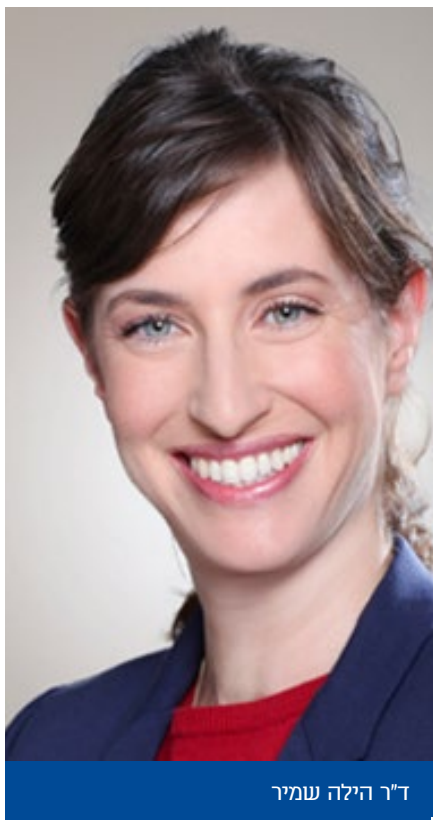
ארבעה חוקרים אורחים מגרמניה, אנגליה, צרפת, ופינלנד, וזאת בנוסף לצוות עמיתי מחקר ישראליים שמעורבים בפרויקט ובהם ד"ר תמר ברקאי, ד"ר אבינועם כהן, ד"ר יובל לבנת, ד"ר תמר מגידו, אסף בונדי, וחני בן ישראל. המחקר כולל היבט מעשי דרך העבודה עם הקליניקה לזכויות עובדים שמובילה עו"ד עידית צימרמן, ואליה הצטרף, במסגרת הפרויקט, עו"ד שמרי סגל.

ד"ר הילה שמיר, מרצה לדיני עבודה ורווחה בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן, וסגנית דקאן לשעבר, נבחרה לכהן כחברה באקדמיה הצעירה הישראלית. האקדמיה הצעירה נוסדה על ידי האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים והיא פועלת באופן עצמאי, בגיבוי ובסיוע של האקדמיה הלאומית.

בנוסף, החלה ד"ר שמיר בחודש אפריל את מחקר TraffLab: גישת עבודה לסחר בבני אדם במימון ה-ERC (European Research Council). במסגרת מחקר זה ד"ר שמיר, ביחד עם צוות של פוסט-דוקטורנטים, דוקטורנטים, עמיתי מחקר ומרצים אורחים מחו"ל, חוקרים גישות למאבק בסחר בבני אדם שמתרחקות מהמשפט הפלילי ומהגבלות הגירה, ומתמקדות בגורמים המבניים שמייצרים ניצול חמור וחריף בשוק העבודה.

במסגרת המחקר, יצטרפו לפקולטה בשנת הלימודים תשע"ט שני פוסט-דוקטורנטים מאנגליה (ג'ון דיוויס ואיירין פיארטופאולי) ופוסט דוקטורנטית מישראל (יהל קורלנדר). בנוסף, יבקרו לתקופות של כשלושה חודשים

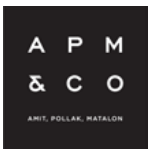

ד"ר הילה שמיר

סדר דין מקוצר

משרד עמית, פולק, מטלון ושות' מעניק חסות לסדרת הספרים "משפט, חברה ותרבות"

משרד עורכי הדין עמית, פולק, מטלון ושות' ממשיך להפגין מחויבות לפיתוח המחקר המשפטי בארץ, ועל כן מעניק חסות לעשייה המשמעותית של מערכת "משפט, חברה ותרבות", וכך מעמיק את הקשר בין המשרד לבין הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן.

בוגרי הפקולטה מובילים את העשייה המשפטית והעסקית במשרד, הן כשותפים והן כעורכי דין ומתמחים: "כבר תקופה ארוכה שאנחנו מחפשים אפשרות להרחיב את שיתוף הפעולה עם הפקולטה בתל אביב, ופרויקט מתן החסות שהינו פרויקט מרתק ומשמעותי, נתן לנו הזדמנות מצוינת לעשות כן", אומר עו"ד יואב עציון, ראש מחלקת ההיי-טק והון סיכון של המשרד.

"משפט, חברה ותרבות" הינה סדרת ספרים אקדמית משפטית בעברית, הבוחנת את הקשר בין המשפט לבין

תחומי דעת אחרים, וביניהם מדע המדינה, סוציולוגיה, היסטוריה, פילוסופיה, כלכלה, אמנות, דת, מדע וטכנולוגיה ועוד, תוך הפעלת שיטות מחקר מגוונות ומתן ביטוי למגמות המחקר הבין-תחומיות העכשוויות. הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן מודה למשרד עמית, פולק, מטלון ושות' על האמון הרב והתמיכה הנדיבה בפרויקט.

היסטוריונים בכחול לבן

מכון ברג להיסטוריה ומשפט הפועל בפקולטה, קיבל לאחרונה מענק מקרן דיוויד ברג לשנתיים נוספות של פעילות. המכון ימשיך בפעילותו השוטפת, ותודות להגדלת סכום התרומה גם ירחיב את פעילותו לכיוונים חדשים, לתועלת קהילת העוסקים בחיבור שבין היסטוריה ומשפט בארץ ובעולם.

המכון ימשיך לעודד מחקרים בתחום בדרכים שונות, בין היתר תמיכה בכנס השנתי של הארגון הישראלי להיסטוריה של המשפט, הענקת פרס למאמר הטוב ביותר

בתחום, וסדרת ספרים על ההיסטוריה של המשפט הישראלי בשיתוף מכון בן-גוריון. בשנה האחרונה פורסם הספר הראשון בסדרה, "משפט כחול לבן: זהות ומשפט בישראל – מאה שנים של פולמוס", מאת ניר קידר. בחודשים הקרובים יראה אור ספרה של רבקה ברוט, "בין קהילה למדינה: משפטים נגד יהודים משתפי פעולה עם הנאצים". שני הספרים מופקים בשיתוף ההוצאה לאור של האוניברסיטה הפתוחה.

החידוש העיקרי שיתאפשר הודות לתרומה

המשך שיתוף פעולה פורה בין הפקולטה למשרד מטרי, מאירי ושות'

של הפקולטה, וכמשרד המהווה בית שני לשופט העליון (בדימוס) יורם דנציגר, המשמש כפרופסור מן המניין בפקולטה. אנו מצפים להמשך שיתוף פעולה פורה עם הפקולטה, ונשמח להמשיך ולקלוט לשורותינו מתמחים ועורכי דין נוספים הנמנים על בוגריה המוכשרים של הפקולטה למשפטים בתל אביב."

אזרחי על כל גווניו, ובין היתר תאגידים, עסקאות היי-טק ובנקאות, וככזה מגלה עניין גובר בהיכרות עם השתלבות החידושים הטכנולוגיים במשפט.

עו"ד רונן מטרי, ראש המשרד, הסביר את שיקולי המשרד בבחירתו לתמוך בפקולטה: "התמיכה בפקולטה היא מהלך טבעי ומתבקש עבורנו, כמשרד שחלק משמעותי מעורכי הדין בו הינם בוגרים

בשנה האחרונה הצטרף משרד מטרי, מאירי ושות' למעגל התומכים בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן. תמיכה זו תימשך גם בשנת תשע"ט, עם מתן חסותו של המשרד לסדנה למשפט וטכנולוגיה, בהנחייתם של פרופ' מיכאל בירנהק ופרופ' אסף יעקב.

משרד מטרי, מאירי ושות' עוסק במשפט מסחרי-

מטרי, מאירי ושות' **Matry, Meiri & Co.**
LAW OFFICES **מ** ע ו ר כ י - ד י ן

קן קולר מעניקה את תמיכתה בקורס הגנה על בעלי חיים

של עורך הדין במגזר זה, ובאילו דילמות עקרוניות ומעשיות הוא עלול להיתקל כאשר יתבקש לייצג את האינטרסים של בעלי החיים.

המציאות הסוציאקונומית ואת ההקשר האידאולוגי שעל בסיסו מתפתחת ההגנה המשפטית על בעלי חיים. הקורס מקנה ידע בסיסי אודות התיאוריות הפילוסופיות והפוליטיות של שחרור בעלי חיים ומאפשר הצצה אל הדיונים המושגיים הנוגעים למעמד המשפטי שלהם.

בנוסף להצגת העקרונות הבסיסיים של מדע רווחת בעלי החיים, הסטודנטים יחקרו את המאפיינים הרגולטיביים השונים בישראל ובחו"ל ואת תפקידו

הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן מודה לקרן ג'רמי קולר על תמיכתה בקורס "הגנה על בעלי חיים במשפט" בשנת הלימודים תשע"ט.

רווחת בעלי חיים עלתה כסוגייה מרכזית בשנים האחרונות, והגנה משפטית על בעלי חיים מתפתחת במהירות ומתאגרת מושגים משפטיים כמו קניין, אישיות משפטית ומשפחה. הקורס, שמועבר על ידי עו"ד יוסי וולפסון, מעניק לסטודנטים הבנה רחבה של

סדר דין מקוצר

שופטת בית המשפט העליון פרופ' דפנה ברק-ארז, פרופ' אריה אדרעי ורב העיר מוסקבה הרב פנחס גולדשמידט בקבלת פנים בבית הכנסת הגדול

פרופ' אריה אדרעי עם שגריר ישראל מר ברוסיה גרי קוין

כנס לציון מאה שנה ליסוד "חברת המשפט העברי" במוסקבה

משאבים באוניברסיטת תל אביב מר עמוס אלעד, נציגים בכירים מן הקונגרס היהודי ברוסיה ונכבדים רבים.

כמה מן המשתתפים ביסוד חברת המשפט העברי במוסקבה נודעו ברבות הימים בתרומתם המשמעותית לחקר המשפט העברי וחלקם אף נודעו בפעילות משפטית מגוונת בארץ ישראל. שניים מראשי האגודה, שמואל אייזנשטט ופולטיאל דיקשטיין, עלו ארצה והיו מן המייסדים של בית הספר הגבוה למשפט ולכלכלה בתל אביב, מוסד שממנו צמחה אוניברסיטת תל אביב. דיקשטיין אף שימש כדקאן הפקולטה למשפטים במשך שנים רבות. לפיכך, הקמת האגודה מהווה אירוע מכונן גם בתולדותיה של אוניברסיטת תל אביב.

במימון הכנס השתתפו כמה קרנות של אוניברסיטת תל אביב. במיוחד יש לציון את קרן זימן ואת קרן אליהו ע"ש משפחת קושיצקי, כמו כן מכון ברג להסטוריה ומשפט ומכון טאובנשלג למשפט פילי.

בשנת 1917 נוסד במוסקבה תיאטרון הבימה. באותה שנה ובאותו מקום, נוסדה גם אגודת המחקר הראשונה במשפט עברי. שתי היוזמות הללו היו תוצאה של הצהרת בלפור והשאפויות לתחייה תרבותית יהודית בקרב חוגים נרחבים במזרח אירופה. למעשה הקמת האגודה למשפט עברי מציינת את יסודו של תחום מחקרי חדש, חקירה מדעית של הספרות ההלכתית בכלים ובצורת חשיבה משפטית.

בשנה החולפת, תיאטרון הבימה חזר לביקור היסטורי במוסקבה, לציון מאה שנים להולדת התיאטרון. כך עשו גם חוקרי המשפט העברי שצינו אף הם מאה שנה להקמתה של האגודה הראשונה וייסודו של תחום המחקר. הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן והאגודה הבין-לאומית למשפט עברי חברו יחד לקיומו של הכנס המדעי למשפט עברי. בכנס שהתקיים במוסקבה בחודש יולי, נישאו כ-50 הרצאות על ידי טובי החוקרים בתחום. בהרצאות נידונו שאלות מתודולוגיות עקרוניות, מטרות ודרכי המחקר במשפט העברי. הכנס בחן גם את הישגי התחום במאה השנים ודן באתגרי העתיד.

האמריקאית דרך שיתוף פעולה עם סטודנטים מארה"ב וצחצוח האנגלית לצורך משא ומתן המתאים לעולם הגלובלי במאה ה-21.

בנוסף, הפקולטה רואה עצמה אחראית להעשיר את ההכשרה המשפטית גם אחרי בחינות הלשכה ועל כן ממשיכה את שיתוף הפעולה המוצלח עם המכון לאמנויות המשפט, שבראשה עומדת השופטת (בדימ') ד"ר דפנה אבניאל.

המכון מציע קורסים להכשרת בוררים, הכשרת מגשרים ומשא ומתן ומנהיגות עסקית. הקורסים מיועדים לאנשי עסקים, רואי חשבון, מהנדסים, עורכי דין, רופאים ושאר בעלי מקצועות חופשיים. אותה רוח מעשית ששורה בקרב הסטודנטים בקורסים המעשיים הנ"ל, קיימת ושרירה גם בהתנסות בסימולציות המורכבות של המכון לאמנויות המשפט, שמאפשרות יישום של ארגז הכלים שנלמדים במהלך הקורסים. הכיתות מועברות על ידי שופטים, עורכי דין בכירים ומרצים מובילים מהאקדמיה והעולם העסקי. במרכז קורסים מיוחדים אלו, עומדת ההנחה כי הפרקטיקה יכולה, וצריכה, לשאוב מהידע העדכני הרב של נבחרת המרצים, על מנת להעמיק את הבקיאיות והמומחיות התיאורטית ולרכוש כלים חשובים ורלבנטיים בתחומים השונים של המקצועות החופשיים.

בחודש יוני התקיים בפקולטה אירוע לסיום המחזור הראשון של המכון לאמנויות המשפט, בחסות הכשרת הישוב, בו חגגו 84 בוגרים את סיום הלימודים. בטקס החגיגי נשאה דברי ברכה השופטת (בדימ') ד"ר דפנה אבניאל, אשר בירכה את הבוגרים הראשונים של המכון והתייחסה בדבריה למאמץ שהושקע בהקמתו ולציפיות הגבוהות לשנת הלימודים הבאה. המכון עובד במלוא המרץ על קורסים חדשים, מגוונים ומעניינים שיפתחו בנובמבר.

ד"ר דפנה אבניאל ודניאל נמרודי

המשפט מחוץ לאולם

בשנים האחרונות הוסיפה הפקולטה מגוון דרכים להתנסות בעשייה משפטית ולשכלול הניסיון והכלים של אנשי המקצוע אשר עובדים דרך קבע בתחום. שלושה קורסים בשיתוף פעולה עם הפקולטות מאפשרים לסטודנטים להכיר מקרוב את עבודת הפרקליטות, ולסייע לפרקליטים בליווי תיקים פעילים. כמו כן, מועברים בפקולטה שלושה קורסים יוקרתיים, במימון משרד עורכי דין - משרד גורניצקי ושות', ומשרד גרוס, קלינהנדלר, חוודק, הלוי, גרינברג, שנהב ושות' - המדמים משא ומתן עסקי-משפטי בין-לאומי, בשיתוף פעולה עם אוניברסיטאות ברקלי, נורת'ווסטרן ושיקגו.

כחלק מההדמיה של רכימת העסקה הבין-

היתרון שבהיכרות עם ההכשרה האקדמית

הפריחה הגדולה

מאמצי הפקולטה ליצירת גיוון בהרכב אוכלוסיית הסטודנטים באמצעות שילוב סטודנטים ערבים וחרדים, נושאים פרי ומסמנים הבטחה לחיזוק ערכי השוויון וצמצום פערים בחברה הישראלית. במקביל, בוגרי הפקולטה רשמו הישג נוסף וחזק נוסף למובילות של הפקולטה באמצעות איזוש למעלה משליש ממקומות ההתמחות בבית המשפט העליון.

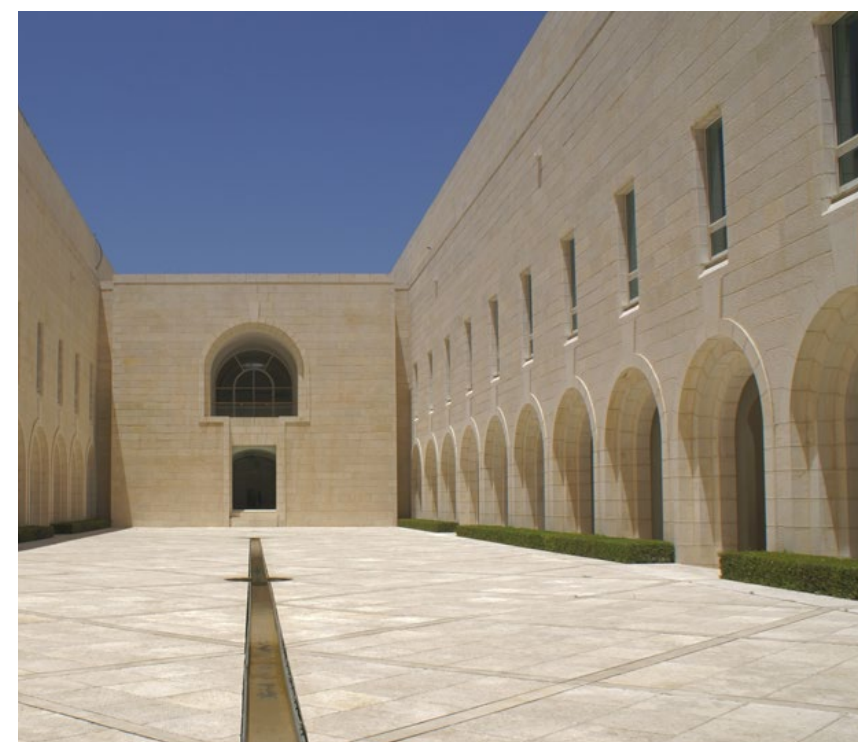

הצלחה מסחררת בהשמת מתמחים בעליון

אנו גאים ושמחים לבשר על קבלתם של תשעה עשר סטודנטים וסטודנטיות מן הפקולטה להתמחות בבית המשפט העליון.

בית המשפט העליון קלט השנה עשרים ושישה מתמחים, שיזכו לעבוד בצמוד לאחד מבכירי שופטינו. ההתמחות מזמנת עיסוק בסוגיות המהותיות והעקרוניות ביותר של המשפט הישראלי, וכך כתיבה ומחקר למען פסקי דין שיכריעו בצמתים מרכזיים בחברה הישראלית.

הסינון קפדני מאוד, ועל כן התחרות על תקני ההתמחות בעליון נעשית בין טובי הסטודנטים בארץ. בסבב ראיונות ההתמחות האחרון שהתקיים במרץ, התקבלו תשעה עשר סטודנטים וסטודנטיות מהפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן להתמחות הנחשקת. משמעות הדבר היא נוכחות משמעותית ומכובדת של הפקולטה בקרב מתמחי בית המשפט העליון, וסגירת מעגל נוספת למרצים בסגל הפקולטה שהינם "בוגרי" התמחות זו בעצמם, אשר לימדו את הסטודנטים שיצאו עתה לדרך מאתגרת בשירות הערכאה הגבוהה ביותר. ~

הצלחתם הצלחתנו: הסטודנטים הערבים מעגשים בפקולטה

העת, משרות סיוע במחקר, המשפט המבויים והקליניקות המשפטיות.

משמעותית, אפשר להבחין בעלייה בשתי נקודות בממוצע המבחנים המסכמים בשנה הראשונה והשנייה, נתון המקרב סטודנטים ערבים לממוצע הכולל בפקולטה שעומד על 80. כמו כן, ישנה עלייה ניכרת במספר הסטודנטים הערבים עם ציונים מעל לממוצע, וקבוצה הולכת וגדלה של סטודנטים עם ציונים מצטיינים. הישגים אקדמיים אלו הכרחיים, מאחר וברוב המקרים, משרדים מובילים לא יעסיקו סטודנטים עם ציונים מתחת לממוצע. הפקולטה עוקבת אחר שיעור ההצלחה במציאת התמחויות, ואנו מצפים להעסקת שיא של סטודנטים ערבים בקרב משרדי עורכי דין בכירים השנה.

ופעילויות חברתיות. השנה הרביעית מוקדשת להכנה שלהם במסגרת הפיכתם למשפטנים מקצועיים. כל שנה מתוכננת עם דגש על היבטים שונים של חווית הסטודנטים, וכן האפשרות שלהם להגיע למימוש מלא של הפוטנציאל האישי והמקצועי באופן מקסימלי.

התכנית קיימת כבר שש שנים, ואנו שמחים לבשר על הישגים משמעותיים. בשלוש השנים הראשונות של הפעלה, מספר הסטודנטים הערבים גדל משמעותית והם כעת עומדים על שיעור של 20% מכלל המחזור (50 סטודנטים בכל שנה). הרוב המכריע של הסטודנטים מתקבלים לפקולטה בשל הישגיהם הגבוהים, ורק מעטים מתקבלים באמצעות העדפה מתקנת. כתוצאה מאותו גידול משמעותי במספר הסטודנטים הערבים הפקולטה הפכה יותר מגוונת בהגדרה: אפשר לשמוע ערבית במסדרונות, לראות מועצת תלמידים מגוונת יותר, והדבר המשמעותי ביותר, לתפוס מנעד רחב יותר של דעות וחוויות בדיונים בכיתות הלימוד. סטודנטים ערבים מדווחים שהם מרגישים יותר רצויים ופחות זרים, ושהשילוב שלהם בכיתות הלימוד ובהיבטים אחרים של חיי הפקולטה השתפר, כמו במערכות כתיב

הפקולטה גאה בגיוון הסטודנטים שלה. בשנים האחרונות, מרקם הסטודנטים בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן משקף יותר ויותר את הגיוון בחברה הישראלית. אנו מאמינים שסביבת לימודים מגוונת תורמת לא רק לקידום השוויון בחברה הישראלית, אלא מביאה עמה חווית לימודים עשירה יותר, המכשירה משפטניות ומשפטנים המוכנים יותר להתמודדות עם המציאות הישראלית המורכבת.

מתוך הכרה שבפני הסטודנטים הערבים עומדים אתגרים ייחודיים עם כניסתם ללימודי המשפטים, פיתחה הפקולטה תכנית נרחבת לסיוע וקידום סטודנטים אלו, כדי לאפשר להם לממש את מלוא הפוטנציאל. טרם פתיחת התכנית בשנת 2012, סטודנטים ערבים היו כ-5% מכלל הסטודנטים והשיגו, בממוצע, ציונים נמוכים. הסטודנטים דיווחו על חווית זרות וקושי, והוסיפו כי מתקשים למצוא התמחויות במשרדי עורכי דין יוקרתיים ומשרות במגזר הציבורי. לפיכך, התכנית הותאמה לצרכים של הסטודנטים הערבים לאורך לימודי התואר שלהם. מהשנה הראשונה ועד השלישית, הפקולטה מספקת לסטודנטים תמיכה אקדמית, תמיכה כלכלית ותמריצים,

עו"ד אלאא חאג' יחיא

"אין ספק כי הסטודנטים והסטודנטיות הערבים בפקולטה מתמודדים עם לא מעט אתגרים בדרך להשלמת התואר", אומרת עו"ד אלאא חאג' יחיא, רכזת מערך קידום הסטודנטים הערבים בפקולטה. "התכנית נועדה לסייע לסטודנטים לממש את הפוטנציאל העצום הקיים בכל אחת ואחד מהם. אין יותר משמח מלראות כי הם נוחלים הצלחה נהדרת בהשמה להתמחות במשרדי עורכי הדין המובילים, בהשתלבות בתכניות השונות שהפקולטה מציעה ובלקחת חלק אינטגרלי בחיי הפקולטה. אני מאוד גאה ושמחה בכך שהפקולטה משקיעה כפליים בכדי לגבור על כל מכשול וקושי של ציבור הסטודנטים הערבים ובכך עוזרת להם להצליח ולהגיע למקומות הטובים ביותר." ~

עו"ד גליה גבעולי

סצנות וקיימנו דיונים מעניינים סביב היבטים של החיים החרדים והדרך שבה הם מוצגים בסדרה... זה היה בלתי נשכח."

כשצפיתי בסדרה, זוכרת שחשבתי עד כמה מרתק לצפות בסדרה עלילתית שנופה האנושי אמנם חרדי, אך סיפור גיבוריה אוניברסלי.

"קלעת לנקודה. לכן הם אוהבים אותה כל כך."

לסיום, נושא הדוקטורט שלך מתייחס אף הוא לקהילות חרדיות.

"זה היה במקרה. למעשה, זה היה יכול להיות כל מיעוט אתני או תרבותי בישראל. ידעתי שאני רוצה ללמוד לדוקטורט תחת הנחייתו של פרופ' יורם רשף, שלימד אותי במהלך לימודי התואר השני שלי. כשנפגשנו לדון בנושאים אפשריים לדוקטורט, פגישה של עשר דקות הפכה לסיעור מוחין בן שעתיים שבו חידדנו את הנושא. תכנית 'מובילים' היא כמו שליחות בשבילי ואני מאוד מושקעת בה. כשאני רואה את ההצלחה הכבירה של הסטודנטים הללו, שרבים מהם כנראה לא היו מגיעים לאוניברסיטה, על אחת כמה וכמה לפקולטה למשפטים באוניברסיטת תל אביב, אני חשה שנפל בחלקי הכבוד הגדול והמכובד להיות חלק מהמסע שלהם."

> משמאל לימין: עו"ד גליה גבעולי יחד עם אסתר טיייר ויחיאל וקנין תלמידי התכנית

מתבקשים, אשר ניתן להיערך אליהם מבעוד מועד ולשפר את היכולת להתמודד עם המצב הצפוי."

אז הצורך באינטגרציה בנקודה הזו היא קריטית.

"בדיוק."

איך הוקמה התכנית?

"פניתי לפרופ' רון חריס, דקאן הפקולטה בזמנו וביקשתי לעזור להקים תכנית לקבלת סטודנטים בוגרי החינוך החרדי לפקולטה שלנו. פרופ' חריס נתן לי אור ירוק לגייס סטודנטים לתכנית. יש לי קשרים רבים בקהילה החרדית ושלחתי איתותים עדינים כדי לאמוד את התגובה מבלי ליצור מהומת יתר. לא רציתי ליצור מתח בקהילה ולהסתכן בניכור של הרבנים, מאחר והסוגייה של לימודים אקדמיים ללא הפרדה מגדרית היא רגישה במעגלים הללו. הכל היה מאוד 'בששון' בהתחלה. בסופו של דבר, קיבלנו מספר פניות ופרופ' חריס החליט שפרופ' נטע זיו תהיה אמונה על הקבלה לתכנית. ראיינו את המועמדים והסברנו שהלימודים בכיתות יהיו יחד עם שאר הסטודנטים שלנו וללא הפרדה מגדרית. בנוסף, ציינו את הדרישות האקדמיות הגבוהות וההשקעה הנדרשת לשם הצלחה בלימודים. היה לנו חשוב להתאים את הציפיות שלהם, כך שהמועמדים יבינו בדיוק למה הם נכנסים. מעבר לכל זה, נדרשנו לבדוק בזהירות את האפשרויות שמועמדים אלו יוכלו להשקיע את מירב זמנם בלימודים אינטנסיביים, מבלי לדאוג לכלכלת המשפחה. עלינו לזכור שפרופיל הסטודנט/ית החרדי/ית שונה, שכן לרוב הם מבוגרים יותר ומטופלים בילדים קטנים."

היה קשה לגשת לקהילה שהיא מבודלת ולעתים אף נרתעת מדברים חדשים?

"הבנתי את הצורך ליצור תכנית פיילוט ולעבוד עם מספר סטודנטים שהיו החלוצים ויסללו את הדרך. הסטודנט הראשון של הפקולטה למשפטים שגייסנו היה דניאל כהן. הוא מתחיל כעת את השנה הרביעית שלו ומצטיין בלימודיו. ההשתתפות של דניאל הייתה חשובה להצלחת התכנית, למשוך אליה מועמדים נוספים. דניאל הוא בוגר ישיבת חברון, שהיא אחת מסכינות הדגל בעולם הישיבות בישראל, והוא מוכר בקרב צעירים חרדים. ההצלחה שלו עשתה את גיוס הסטודנטים, לאחר שנת, הניסיון

צילום: יורם רשף

מובילים את הדרך המתווה להצלחת סטודנטים בוגרי החינוך החרדי בפקולטה

אפרופו אתגרים, מה בנוגע לשינויים הדמוגרפיים בישראל והגורמים הכלכליים שמניעים את הצורך בתכנית כזו.

"שיעור החרדים בגיל העבודה צפוי לעלות בתוך עשור מ-8% ל-11% ובשנת 2059 להגיע ל-24% מכלל האוכלוסייה העובדת בישראל. שינוי דרמטי זה עלול לצמצם את שיעורי ההשתתפות הכלליים בכוח העבודה, בשל שיעורי השתתפות נמוכים של גברים חרדים בכוח העבודה. התפתחויות אלה צפויות להוביל לירידה משמעותית בהכנסות המדינה ממסים ישירים, ובעיקר ממס הכנסה ומתקבולי ביטוח לאומי. ירידה צפויה זו בהכנסות המדינה, מגבירה את הצורך בצעדי מדיניות מתאימים, כדי לשמר את רמת החיים והרווחה העכשווית הקיימת בישראל. מגמות שינוי אלו הנוגעות למבנה והרכב האוכלוסייה, הן ודאיות ועוצמתן ועיתוין אינו תלוי בהנחות כלשהן, שכן כוח העבודה כבר נולד ועשרות השנים הבאות כבר נקבעו. במילים אחרות, מה שהולך לקרות למעשה כבר קרה. ניתן ליצור שינוי במידה והמגזר החרדי ידביק את הפערים במערכת החינוך ובשוק העבודה. אלה צעדים

שיש צורך בתכנית שתומכת אקדמאית וחברתית בקהילה החרדית. חרדים שחונכו בישיבות ובסמינרים מתמודדים עם אתגר גדול יותר מעמיתיהם החילונים. התכנית מסייעת להם להתמודד עם האתגרים הללו, ועושה שימוש במשאבים רבים, שעוזרים לסטודנטים להרגיש מחוברים ונתמכים."

את יכולה לפרט כמה מההתמודדויות?

"ראשית, רוב הגברים החרדים מפסיקים ללמוד לימודי ליבה בכיתה ז' ומתמקדים בלימודי קודש בלבד. לכן, כאשר הם יוצאים מהישיבות אין ברשותם תעודת בגרות וקיימים חוסרים בעיקר באנגלית ובמתמטיקה. חלק גדול מהנשים החרדיות אינן עושות בחינות בגרות, אלא נבחנות במבחני "חוץ" – מבחני סאלד, שאינם מקבילים לבחינות הבגרות ונדרשת השלמה מסוימת כדי לחפוף תעודה זו לבגרות מלאה. בנוסף, חלק מההנהגה החרדית מתנגדת ללימודי השכלה גבוהה לנשים באופן כללי, גם אם זו נעשית בהפרדה מגדרית, ובפרט מתנגדים ללימודים בסביבה בה גברים נושים לומדים יחדיו בכיתה."

אחד מערכי הליבה של הפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן הוא טיפוח סביבה מכילה שבה סטודנטים מקבוצות מיעוט ישגשו וימצו את הפוטנציאל הטמון בהם. נקודת המוצא בנקיטת פתרונות מעשיים היא הכרה בשוני ובקושי של כל קבוצה ומציאת פתרונות מעשיים לשילוב הסטודנטים ולהצלחתם. הפקולטה למשפטים חלוצה בייסוד תכניות לשילוב קבוצות מיעוט, שמטרתן להבטיח לסטודנטים, מכל גווי האוכלוסייה הישראלית, השתלבות באקדמיה בסביבה תומכת. סביבה זו מספקת כלים המכוונים לסייע בהתמודדות עם האתגרים הייחודיים, תוך עמידה ביעדים האקדמיים הנדרשים.

תכנית "מובילים" לבוגרי החינוך החרדי בקמפוס, הוקמה ויוסדה בפקולטה למשפטים. התכנית, שזו לה השנה הרביעית, מונה כחמישים סטודנטים חרדים באוניברסיטה, מתוכם 14 בפקולטה למשפטים. לדברי עו"ד גליה גבעולי, מנהלת התכנית ודוקטורנטית במרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים, עו"ד צבי מיתר המנוח הוא זה שנתן את ההשראה לתכנית. "הובן בפקולטה למשפטים

”

השימוש בביג דאטה כבר כאן, זה נעשה כל הזמן בראש ובראשונה בתחום השיווק, ורוב הצרכנים מרוצים מזה. אני למשל מרוצה מזה שאני מקבל 'רק' חמישה מיילים שמנסים למכור לי משהו ולא 500 מיילים

מאפיפה הגיע הרעיון של פרסונליזציה של המשפט?

”

יש מחקרים שמראים שבשנת 2013, 34 מיליארד דולר הוצאו בארה"ב כדי לאסוף מידע על התנהגויות צרכנים. אם תהיה למערכת המשפט גישה למידע זה, ניתן יהיה לקבוע ברירות מחדל שונות לקבוצות אוכלוסין בכל מיני תחומים

נשים ואיך מתנהגים גברים בכל הנוגע להורשת רכושם. ואז מתבקשת השאלה, 'למה בעצם ברירת המחדל בעניין זה היא אחידה לכולנו?' אם אנחנו חושבים שברירת המחדל, קרי, דיני הירושה, צריכים לחקות את הרצון של הנפטר עד כמה שאפשר, למה שברירת המחדל תהיה הממוצע של כל האוכלוסייה אם יש לנו מידע סטטיסטי אמין שמעיד על כך שלגברים ולנשים יש בממוצע רצונות שונים לגמרי? למה שלא תהייה שתי ברירות מחדל, אחת לגברים ואחת לנשים? ואם יסתבר שיש הבדל בעניין זה בין נוצרים, מוסלמים ויהודים, הבדל בין אנשים בני ארבעים לאנשים בני שמונים ועוד – למה לא לקבוע ברירות מחדל על פי כל מיני חתכים, כך שלכל אחד תהיה ברירת המחדל המיוחדת לו?"

במאמר שכתבת עם פרופ' ליאור שטרילביץ מאוניברסיטת שיקגו, 'Personalizing Default Rules and Disclosure with Big Data', אתם מדברים על מאגרי המידע שאוגרים בתוכם את החתכים הללו, והשימוש הפוטנציאלי בהם.

"נכון, וכאן נכנס העניין של הביג דאטה. ביג דאטה זה כמויות עצומות של מידע שמגיע ממקורות רבים על התנהגויות צרכנים, ומוכרים וספקים משתמשים בהם בעיקר לשיווק

"במקרה לגמרי, אצלי, מדיני ירושה. כאשר אנשים לא משאירים צוואה ברירת המחדל לאופן חלוקת העיזבון היא חוק הירושה. בכל מדינה בעולם יש ברירת מחדל למקרה בו אדם אינו משאיר צוואה. בישראל ברירת המחדל היא בדרך כלל שחמישים אחוזים מן העיזבון הולך לבת או בן הזוג, והשאר מתחלק בין הילדים. ואז נתקלתי בנתון מעניין, במסגרת הרצאה שנשאה פרופ' דפנה הקר. היא הזכירה מחקר שנעשה בארה"ב שמראה שכשנשים משאירות צוואה, שמונים אחוזים מן העיזבון מקבלים הילדים ועשרים אחוזים הבעל, לעומת זאת כאשר הגבר משאיר צוואה, הילדים מקבלים ארבעים אחוזים ושישים אחוזים מקבלת האישה. זו שאלה מעניינת בפני עצמה למה זה כך: הסבר אפשרי הוא שלפחות מגיל מסוים, הבעל יודע שלאחר מותו, לאשתו לא יהיו ילדים ביולוגיים נוספים עם בן זוג אחר, ולכן הוא סבור שמה שתירש האישה יגיע בסופו של דבר לילדיו. לכן, אין הוא חושש להשאיר לה את עיקר העיזבון. לעומת זאת האישה יודעת שבעלה, לאחר מותה, יוכל להוליד ילדים מאשה אחרת כמעט בכל גיל. לכן, היא חוששת להותיר לו את עיקר העיזבון. אך החשוב לענייננו הוא שיש הבדל בממוצע איך מתנהגות

זרקור על מחקר

משפט בהתאמה אישית

ביג דאטה הפך לאחת הסוגיות הבערות ביותר בשנים האחרונות, והיחס לנתונים מזכיר קצת את הבהלה לזהב. אך האם תשתיות הביג דאטה הופכות בני אדם למצבור נתונים? ומהן ההשלכות על הפרטיות? שוחחנו עם פרופ' אריאל פורת על פרסונליזציה של ברירות מחדל בעזרת הביג דאטה, וההשפעה מרחיקת הלכת של אחת המהפכות הטכנולוגיות הגדולות של זמננו.

שמבחינתנו נוהג ברכב בתנאים זהים לחלוטין, נידרש לעמוד באותו סטנדרט זהירות. סטנדרט הזהירות הוא בעצם אחיד. יש חריגים אחדים לכך. למשל, קטינים נדרשים בעניינים מסוימים לסטנדרט זהירות נמוך יותר משל מבוגרים. הפרסונליזציה של דיני רשלנות אומרת כך: הרי יכול להיות שאת ואני, נוהגים עם יכולות שונות. יכול להיות שאני נהג יותר מוכשר ממך, או פחות מוכשר ממך. הטענה שלנו היא, דרכים, וכלה בתאונות רפואיות."

ולאן מכאן?

"לפני חודשים אחדים התקיים כנס שאני אחד ממארגניו באוניברסיטת שיקגו, שנושאו פרסונליזציה של המשפט. המשתתפים בכנס הראו באילו תחומים נוספים ניתן לבצע פרסונליזציה של המשפט, איך ניתן לעשות זאת, והיכן הקשיים העיקריים בכך. חשבי למשל על הענישה הפלילית. שני עבריינים מורשעים על אותה עבירה בדיוק, והנסיבות הן אותן נסיבות. ההנחה היא ששניהם יקבלו את אותו עונש, למשל 5 שנות מאסר. הניחי לרגע, שהיית רוצים לתת לכל אדם את העונש המינימלי שירתיע אותו מלבצע עבירה. יכול להיות שהמינימום בשבילי הוא שונה מן המינימום בשבילך. למשל אם אני מפיך מן העבירה טובות הנאה רבות יותר מאלו שאת מפיקה, ייתכן שפרסונליזציה תצדיק הטלת עונש חמור יותר עלי. זה יכול ליצור כל מיני בעיות כמובן. בכל מקרה, בימים אלו ממש, עמרי בן שחר ואני התחלנו לכתוב ספר על הפרסונליזציה של המשפט. יש להניח שלא תהיה לו ההצלחה של הארי פוטר, אך אנחנו מקווים שהוא יעורר עניין..."

מאיתנו נוהג ברכב בתנאים זהים לחלוטין, נידרש לעמוד באותו סטנדרט זהירות. סטנדרט הזהירות הוא בעצם אחיד. יש חריגים אחדים לכך. למשל, קטינים נדרשים בעניינים מסוימים לסטנדרט זהירות נמוך יותר משל מבוגרים. הפרסונליזציה של דיני רשלנות אומרת כך: הרי יכול להיות שאת ואני, נוהגים עם יכולות שונות. יכול להיות שאני נהג יותר מוכשר ממך, או פחות מוכשר ממך. הטענה שלנו היא,

”חשבי למשל על הענישה הפלילית. שני עבריינים מורשעים על אותה עבירה בדיוק, והנסיבות הן אותן נסיבות. אם אני מפיך מן העבירה טובות הנאה רבות יותר מאלו שאת מפיקה, ייתכן שפרסונליזציה תצדיק הטלת עונש חמור יותר עלי

מה הרעיון של הפרסונליזציה? חלוקת העיזבון תהיה הכי קרובה למה שהמוריש היה רוצה, כל עוד לא הביע את רצונו המפורש. זו בעצם הטענה."

במאמר אתם דנים בדוגמה מעניינת של תרומת איברים...

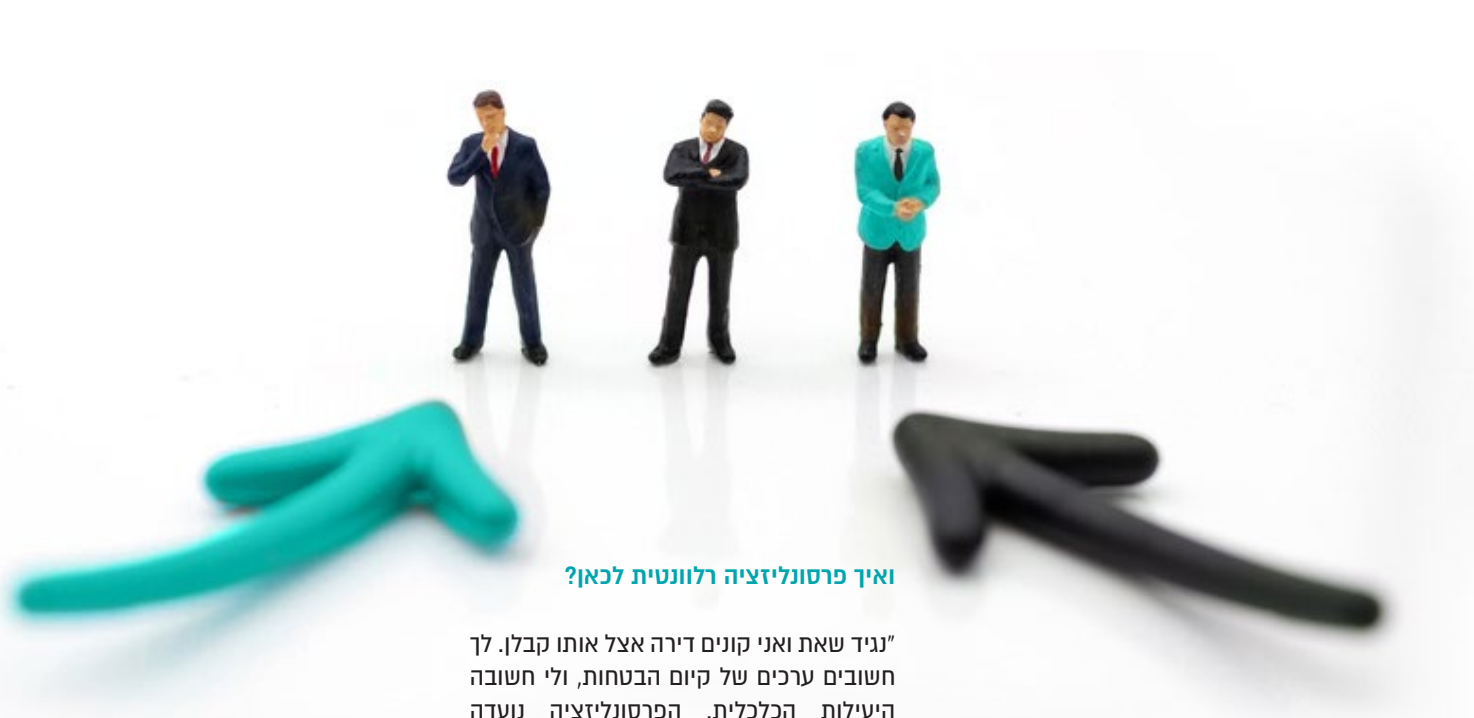
"כן, השאלה היא מה קורה עם תרומת איברים לאחר המוות. קחי את גרמניה לעומת אוסטריה. בגרמניה ברירת המחדל היא שאם אדם לא מביע את רצונו בעניין, אי אפשר לקחת את איבריו לאחר המוות, כמו בישראל. באוסטריה ברירת המחדל הפוכה: אם אדם לא מביע את רצונו, אפשר לקחת את איבריו לאחר המוות. למרות שהאוכלוסייה בשתי המדינות כנראה מאוד דומה מבחינות רבות, בגרמניה רק כעשרה אחוזים תורמים את האיברים שלהם לאחר המוות, ואילו באוסטריה תשעים אחוזים בערך עושים זאת. ההבדל בין שתי המדינות הוא ברירת המחדל השונה. אכן, יש ברירות מחדל שהן sticky default rules. כלומר, יש ברירות מחדל אשר בני אדם נוטים לא לשנות, אפילו אם היו מעדיפים שיחול עליהם דין אחר מזה שמכתיבה ברירת המחדל. במקרה זה לפרסונליזציה יש חשיבות מיוחדת."

אני מניחה שההתנגדות העיקרית לפרסונליזציה של ברירות מחדל היא פגיעה בעיקרון הוודאות וההסתמכות.

"נכון. אבל האם זה משכנע? תחשבי על צרכן הרוכש מוצר, טלוויזיה למשל: הוא אינו יודע מהן ברירות המחדל החלות על העסקה. כלומר, מה יקרה בדיוק אם יהיה קלקול או פגם בטלוויזיה, אם היא לא תסופק בזמן וכד'. לכן יש כאן אשליה של ודאות, כאילו הצרכן יודע מהן ברירות המחדל. עם פרסונליזציה לעומת זאת, הצרכן יקבל ברירות מחדל הקרובות ביותר להעדפות שלו, לצרכים שלו ולציפיות שלו. כך גם בדוגמת הירושה איתה פתחנו את שיחתנו: רוב האנשים לא משאירים צוואה, ורוב האנשים כנראה אינם יודעים בדיוק איך העיזבון שיתירו לאחר מותם יתחלק בין יורשיהם. הם לא אוהבים לחשוב על המוות ולהתעסק בו. אז

כתבת מאמר שני העוסק בפרסונליזציה של דיני הרשלנות בניזיקין.

"נכון. זה מאמר שכתבתי עם פרופ' עמרי בן שחר מאוניברסיטת שיקגו. בדיני רשלנות יש סטנדרט זהירות שכולנו צריכים להתנהג לפיו, למשל אם אנחנו נוהגים ברכב, וכל אחד

ואיך פרסונליזציה רלוונטית לכאן?

"נגיד שאת ואני קונים דירה אצל אותו קבלן. לך חשובים ערכים של קיום הבטחות, ולי חשובה היעילות הכלכלית. הפרסונליזציה נועדה לזהות מראש אותי ואותך בסיטואציה הזו, וכל אחד יקבל ברירת מחדל התואמת את ערכיו. דוגמה נוספת היא פרסונליזציה של הגילוי. למשל, כל מי שעבר פרוצדורה רפואית, יודע שהרופא צריך להזהיר אותו מכל הסיכונים, ולהחתים אותו על טופס הסכמה. יש ויכוחים סביב השאלה כמה צריך לגלות: הרבה? מעט? יש אנשים שלא מעוניינים לשמוע מה יקרה בהסתברות של אחד לאלף. אחרים דווקא רוצים לדעת הכל, לפרטי פרטים. הרופאים לא יכולים לדעת מה בדיוק רוצה כל אחד, ולכן יש להם את הפרוטוקול שלפיו הם עובדים, בין היתר כדי להימנע מאחריות משפטית בגין גילוי חסר. עם פרסונליזציה של חובת הגילוי, הרופא מזין למחשב את מספר ת.ז. ומקבל: "ג'ודי, רמת גילוי 7". אז הוא יודע שהוא צריך לגלות לך ברמת גילוי מסוימת. לעומת זאת הוא עשוי לקבל לגבי, "אריאל, רמת גילוי 2", שאז הוא יודע שאני מעוניין בגילוי מינימלי. כך כל אחד יקבל את המידע שהוא רוצה, לא פחות מידי ולא יותר מידי. לכן יש יתרונות כלכליים ובריאותיים גם יחד."

ומה עם הפרטיות?

"אז יש שיגידו שיש כאן פגיעה בפרטיות, והתשובה היא too late, "מחייך פרופ' פורת. השימוש בביג דאטה כבר כאן, זה נעשה כל הזמן בראש ובראשונה בתחום השיווק, ורוב הצרכנים מרוצים מזה. אני למשל מרוצה מזה שאני מקבל 'רק' חמישה מיילים שמנסים למכור לי משהו ולא 500 מיילים. רבים רואים את היתרון בקבלת הצעות לרכישת מוצרים אשר מותאמות להם, ועולים בקנה אחד עם הציפיות וההעדפות שלהם."

אבל יכול להיות שההתאמה הזאת של ברירת מחדל מחמיצה את ההיגיון שבגללו אנחנו קובעים חובות גילוי רחבות?

"בספר חשוב, טענו עמרי בן שחר וקרל שניידר, שהגילוי בעיקר בתחום הצרכני, הפך להיות מוגזם לגמרי בכל מיני תחומים. ממילא אנשים לא קוראים את שמגלים להם המוכרים, המחברים מוכיחים זאת אמפירית, אז למה לטרוח ולבזבז משאבים רבים לריק, בהם נושאים בסופו של דבר הצרכנים? אנחנו מסכימים שיש בעיה חמורה של עודף מידע. אבל אם עושים פרסונליזציה של חובות הגילוי

מוצרים. יש מחקרים שמראים שבשנת 2013, 34 מיליארד דולר הוצאו בארצות הברית כדי לאסוף מידע על התנהגויות צרכנים. אם תהיה למערכת המשפט גישה למידע זה, ניתן יהיה לקבוע ברירות מחדל שונות לקבוצות אוכלוסין, כמו גברים, נשים, מוסלמים, יהודים נוצרים וכד' בכל מיני תחומים. ייתכן אף שעם מספיק מידע, אפשר יהיה לקבוע את ברירות המחדל לכל אחד מאיתנו, לפי התנהגויות שלנו בעבר בהקשרים שונים. זה נשמע אולי מדע בדיוני, אבל אנחנו מנסים להראות שזה לא כך ועוד זמן לא רב זו תהיה המציאות."

ואיפה אנחנו יכולים לראות את זה בא לידי ביטוי?

"הדוגמה הטיפוסית היא בחוזים צרכניים. למשל, הזכות להחזיר מוצר ולקבל את הכסף בחזרה. בישראל, לפני כמה שנים נקבעה זכות זו כמנדטורית, ולא כברירת מחדל. אבל ברוב המדינות בעולם מדובר בברירת מחדל, הקובעת אם יש או אין זכות חזרה, כאשר לא נאמר דבר על כך על ידי המוכר. אם יש די מידע, ביג דאטה, על כל אחד מן הצרכנים, ייתכן שיהיו יותר מברירת מחדל אחת. יכול להיות למשל, שלך חשוב שתהיה לך הזכות להחזיר את המוצר, ולי זה לא חשוב, למשל כי לך חשובה הגמישות והיכולת להחזיר, ואילו לי היא חשובה פחות. למשל, כי אני משקיע יותר זמן בהחלטה לרכוש. את כנראה תשלמי במקרה כזה יותר ממני, כי תוכלי להחזיר אם תרצי, ואילו אני אשלם פחות. דוגמה נוספת היא התרופות בחוזים: אכיפה מול פיצויים. יש ויכוח גדול בספרות המשפטית מה היא התרופה היעילה יותר והמוסרית יותר."

זרקור על בוגר

מרגיש בבית

נו"ד מוסטפא סנל מרגיש טוב בישראל

"ישראלים חצופים", אני יודע שזה לא נכון בגלל שאני מכיר את הסימנים. היומיום והאינטראקציות החברתיות מאוד דומים. מה שמביא אותי לנקודה הבאה: אם אתה מפתח יחסים ידידותיים עם מרצים אז לרוב אין שום הבדל, הם באמת ובתמים תומכים בך, הם באמת ובתמים מרשים לך לקחת את הזמן שלך, וכו'. כאן קל יותר לפתוח דלתות. באיסטנבול, המרצים גם נחמדים, אני עדיין בקשר עם כמה מהמרצים הוותיקים שלי, אבל אין ספק שפתיחת הדלת שם דורשת הרבה יותר כוח. התהליך של האינטראקציה והלמידה השיתופית בישראל הם יותר טובים וחלקים."

ספר מה אתה מוצא ייחודי במסלול הטכנולוגי ומה משך אותך אליו?

"כעורך דין עסקתי בבוררות; עסקים, מיזוגים ורכישות, ואז החלטתי להשלים את התואר השני במשפטים ומנהל עסקים. כשסיימתי, כל הבעיות שעלו ממאגרי נתונים והגנה על מידע ופרטיות הפכו לנושאים בוערים. החלטתי למזג את נושא הפרטיות והגבלים עסקיים בעבודת דוקטורט. כחוקר, בזמן שהייתה לי הבנה טובה בהגבלים עסקיים, הבעיה שלי הייתה עם הגנה על מידע. בייחוד, איך לבדל זאת מצרכנות או הגבלים עסקיים. הייתי צריך להציב מבנה חדש ולהמציא מתודולוגיה חדשה לחלוטין. התכנית ממש עזרה לי למקד את הדברים. הקורסים העיקריים שלי היו עם פרופ' מיכאל בירנהק, מנהל התכנית. בסמסטר השני, השתתפתי בסדנה של פרופ' אבי טבח וד"ר שי לביא והשקעתי מאמצים רבים כדי לחדד את הידע והכישורים שלי בניתוח הכלכלי של המשפט, אבל זה מאוד השתלם. בנוסף לכך, לקחתי קורס בדיני הפרטיות האמריקאים, שזה חשוב בגלל שיש להם גישה שונה בתכלית לפרטיות ולנושאים הקשורים בקניין רוחני. אני מרוצה מעל ומעבר מהחוויה שלי בפקולטה."

אז מה הלאה?

"בתקווה, דוקטורט. טוב לי כאן. אני מרגיש בבית. עוד דבר שאני אוהב בישראל זה חוש ההומור, סוג של הומור בריטי ציני כזה, כמו בטורקיה. אני שליו. את יודעת, כולם תמיד אומרים 'או, וואו, באמת מצאת את המקום להיות בו שליו!' אבל בחיי הפרטיים אני באמת חיי בשלווה... ויותר מכך מאושר עד הגג מרמת ההוראה כאן."

אתה יכול לתת דוגמה?

"בצרפת למשל, מרצה היה מעביר הרצאה, ובזה זה היה נגמר. לא היית רואה אותו שוב. בגרמניה החוויה שלי הייתה מעט יותר טובה, ועדיין לא משהו שקרוב לעניין האמיתי. גם באיסטנבול, ידעת את מקומך, אבל רמת הישירות והערץ הפתוח לתקשורת בין הסגל האקדמי וסטודנטים בישראל אלו דברים שלא חוויתי לפני כן. דוגמה אחרת היא שמרצים ישראלים מתעקשים על פנייה אליהם בשם הפרטי, מה שהיה חדש בשבילי. הם מכירים בנוכחות שלך ברמה אישית ואינדיבידואלית, וזה מדהים."

איך היית מתאר את נקודות השוני והדמיון בין טורקיה לישראל?

"תרבותית אנחנו בערך אותו הדבר. גיאוגרפית, טורקיה היא פשוט ב'מעלה הדרך' מישראל... אז אנחנו חולקים הרבה דמיון תרבותי. אני יכול להבין מיד את הסימנים. למשל, אני משוכנע שאת מכירה את הקלישאה על

לתת לזה צ'אנס. חשבנו על האפשרות שהיא תבוא לאיסטנבול, עיר הולדת, או שאני אבוא לישראל. בסופו של דבר בחרנו באפשרות השנייה. תמיד מצאתי עניין רב במשפט וטכנולוגיה, פרטיות והגנה על מידע, ולאחר מחקר מקיף שערכתי הבנתי שהמקום הכי טוב להמשיך בתחומים אלו בישראל זה תכנית קרן פרסול לתואר שני בין-לאומי במשפטים. זה השתלם מאוד."

במה הפקולטה שונה אקדמית ממוסדות קודמים בהם היית?

"למדתי בעיקר בטורקיה, לאחר מכן בגרמניה, וסמסטר בצרפת. מה שמרתק בעיניי כאן הוא שהמרצים תמיד קשובים ונגישים. הם מאמצים לחיקם סטודנטים. בנוסף, אם אתה מוכן לעמוד במשימה ומעוניין להעמיק בתחום ספציפי, אז הם נותנים את כל מה שיש להם... בהשוואה לניסיון שלי בטורקיה, גרמניה וצרפת, הלימודים בפקולטה למשפטים בתל אביב הייתה חוויה שיתופית הרבה יותר."

לאחר שסיים את התואר הראשון במשפטים באוניברסיטת בילגי באיסטנבול, החל סנל לעבוד באחד ממשרדי עורכי הדין המובילים בטורקיה. משם המשיך ללימודי התואר השני במשפטים ומנהל עסקים באוניברסיטה החופשית של ברלין. עם עניין גדול בטכנולוגיה, הוא הבין שהיעד הטבעי הבא עבורו הוא תכנית קרן פרסול לתואר שני בין-לאומי במשפטים, הפועלת בהצלחה רבה מזה שש שנים ומושכת אליה משפטנים מכל רחבי העולם. סנל השלים השנה את הלימודים במסלול משפטים וטכנולוגיה.

מה משך אותך להירשם לתואר שני במשפטים באוניברסיטת תל אביב?

"הייתה לי סיבה יותר אישית בהתחלה. לא ידעתי הרבה על ישראל או אוניברסיטת תל אביב. הייתי בברלין, סיימתי את המאסטר, עמדתי להתחיל דוקטורט... אבל לא אהבתי את הגישה האקדמית בברלין. בואי נאמר שמדובר בהבדלים בסגנון, הוא מחייך. "החברה שלי הייתה בישראל והחלטנו

מוסטפא סנל השקיע את מרצו בקריירה חובקת עולם עם תשוקה אמיתית ללימודי המשפט. לאחר שסיים את לימודיו באוניברסיטת בילגי באיסטנבול, ובאוניברסיטה החופשית של ברלין, אפשר לומר שחווה את העולם האקדמי כסטודנט ברמה בין-לאומית. פגענו את סנל, יליד טורקיה, לשיחה על החוויות שלו בפקולטה ולברר איתו למה דווקא כאן הוא מרגיש בבית.

מרכז מיתר כובש פסגות חדשות

מימין לשמאל: דקאן הפקולטה, פרופ' שרון חנס עם אביעד ועופרה מיתר.

צילום: חן גלילי

עמיתי מרכז מיתר ומסיימי דוקטורט לשנת תשע"ח

צילום: חן גלילי

שיא של מסיימי דוקטורט בשנת תשע"ח

ביום שלישי, 10 ביולי, התקיים בפקולטה למשפטים ע"ש בוכמן הטקס השנתי של עמיתי מרכז צבי מיתר ומסיימי דוקטורט לשנת תשע"ח. במסגרת האירוע החגיגי, אחד המרגשים שראתה הפקולטה בשנים האחרונות יש לומר, כיבדה הפקולטה 14 בוגרות ובוגרים של מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים, שקיבלו תואר "דוקטור לפילוסופיה" השנה. זהו מספר שיא של מקבלי תואר דוקטור בשנה אחת, מאז הקמת הפקולטה.

את האירוע כיבדו בנוכחותם גב' עפרה מיתר, אלמנתו של מר צבי מיתר, ובנו מר אביעד מיתר, וכן נשאו ברכות פרופ' אייל זיסר, סגן הרקטור של אוניברסיטת תל אביב, פרופ' שרון חנס, דקאן הפקולטה, ופרופ' גיא מונדלק, יו"ר ועדת תלמידי מחקר. אחרי כן הוענק שי על ידי

פרופ' חנס, והבוגרים הטריים הציגו את עצמם ואת נושא עבודת הדוקטורט שלהם.

אחד השיאים של הטקס היה הקרנתו של סרטון היתולי על סבתא, בגילומה של השחקנית שוש פוליאקוב בדמותה המוכרת, המספרת לנכדה על חוויותיה כדוקטורנטית במרכז צבי מיתר. הסרטון הוכן במיוחד לערב החגיגי על ידי ד"ר מיקי זר, אחת ממסיימות הדוקטורט. במקביל ללימודיה ועד להיותה מלגאית במרכז צבי מיתר, עסקה ד"ר זר בעריכת סרטי קולנוע וטלוויזיה.

ד"ר עומר פלד וד"ר נעמי לבנקרון נשאו דברים בשם הבוגרים הטריים. שבועיים לאחר הגשת הדוקטורט, חלה בנה בן השבע של ד"ר לבנקרון בסרטן. "על אף המוניטין השלילי של מחלה זו, יתרון מובהק אחד נזקף לזכותה:

יכולתה להשתיק רעשי רקע, ולאפשר חשיבה צלולה ורפלקסיבית יותר מאי פעם על הדברים החשובים באמת." ההחלטה על לימודים לתואר שלישי לא הייתה פשוטה עבורה. "אבל כפי שגיליתי במהרה, הלימודים הרחיבו את עולמי והוסיפו לי אינספור נקודות מבט, אך גם יצרו מסלול מתיש ותובעני, שהצריך, בין היתר, שינוי מסגרות חשיבה מקובעות, וערעור תפיסת עולמי כעורכת דין. המלגה הנדיבה של צבי מיתר איפשרה לי לראשונה בחיי להתמקד במחקר, וללמוד במרכז שסיפק לכולנו את התמהיל המדויק לו נזקקנו: בית אקדמי חם ומגונן שאיפשר העלאת מגוון שאלות, ודיון בהן בתוך מרחב בטוח ומעצים."

הקמת מרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים שינתה את סדרי העולם המוכרים בלימודי המשפט בישראל בכך שמיצבה

ד"ר נעמי לבנקרון

את התארים המחקריים במרכז העשייה, וחיזקה את מעמדה של הפקולטה כאחד המוסדות המובילים בעולם ללימודי משפט. העבודות שזיכו את כותביהם בתואר "דוקטור לפילוסופיה" לשנת תשע"ח מרימות תרומה מחקרית משמעותית במגוון תחומי המשפט: תאגידים, נזיקין, זכויות אדם, טכנולוגיה וחדשנות, היסטוריה של המשפט, ועוד.

הפקולטה מודה מקרב לב לכל אחד ואחת שהגיעו והשתתפו בשמחת מסיימי הדוקטורט, ותודה מיוחדת לגב' שרון שלו, העוזרת המנהלית של המרכז, אשר תרמה רבות להצלחת האירוע. אנו מברכים את בוגרינו הטריים ומאחלים להם השתלבות מוצלחת בעולם המחקר וההוראה באקדמיה, וכן בעמדות מנהיגות בתחומי השפיטה, הממשל, הארגונים החברתיים, הכלכלה והפרקטיקה המשפטית.

מרכז מיתר כובש פסגות חדשות

ארבעה דוקטורנטים/יות מצטיינים זכו במלגות יוקרתיות

ארבעה דוקטורנטים ממרכז צבי מיתר ללימודי משפט מתקדמים זכו השנה במלגות יוקרתיות. הזוכים במלגות הם: נועה קברטץ אברהם, סאני זוכתה במלגת קולטון, אביגיל פאוסט, זוכת מלגת קרן גוטווירט, סאני כלב, זוכה מלגת קרן וולף, ומרים סטרנג, זוכת מלגת עזריאלי. המלגות ניתנות על פי קריטריונים של מצוינות מחקרית בתחום המשפט. זכיות אלו הם בנוסף לשלושה דוקטורנטים אשר זכו במלגות הצטיינות מטעם נשיא המדינה בחודש ינואר (ראו "דה יורה" גיליון פסח תשע"ח).

מרכז צבי מיתר הוקם בשנת 2007 ליצירת חממה תומכת, אטרקטיבית וראויה בקנה מידה גלובלי, לכתובת מחקרים משפטיים פורצי דרך. מאז, מודל הפעולה הייחודי של המרכז הוכיח את עצמו. מרכז מיתר מושך אליו בכל שנה את החוקרים המבטיחים ביותר, ומעורר עניין ואף מאמצי חיקוי במוסדות בכירים ללימודי משפטים בעולם.

נועה קברטץ אברהם
זוכת מלגת קולטון

כותרת: "ממדינת הרווחה למדינה הרגולטורית: מאבקים של כוח וסמכות בהליך החקיקה של הכנסת".

תיאור: מחקרה של קברטץ אברהם בוחן את עבודת החקיקה של הכנסת בתקופה של שינויים באופיה של המדינה המודרנית: עלייתה של מדינת הרווחה המנהלית והפיכתה ההדרגתית למדינה רגולטורית. במחקרה היא מבקשת לבחון האם לצד שינויים אלה, השתנה האופן שבו השחקנים השונים בכנסת (חבר הכנסת הבודד, המפלגה, הקואליציה והאופוזיציה) עושים שימוש בסמכויות הנתונות להם בהליך החקיקה, והאם אופן הפעלת הסמכות על ידם משפיע על תוכנו של החוק.

מנחות: פרופ' נטע זיו וד"ר תמר קריכלי-כץ.

על זכייתה במלגה אומרת נועה: "אני שמחה מאוד, ומודה מקרב לב למשפחת קולטון על האמון שנתנו בי ובמחקר שלי".

אביגיל פאוסט
זוכת מלגת קרן גוטווירט

כותרת: "הקשר בין רגולציה על אשראי צרכני ודיני פשיטת רגל בארה"ב, 1968-2010".

תיאור: בעשורים האחרונים התפתח גוף נרחב של כתיבה אקדמית, אמפירית ותיאורטית, העוסק בקשרי הגומלין בין אשראי צרכני ופשיטת רגל בארה"ב. עם זאת, מבחינה מוסדית תהליכי החקיקה בתחום פשיטת הרגל ובתחום האשראי הצרכני מתנהלים בנפרד זה מזה. באמצעות ניתוח של דיוני הקונגרס האמריקני אודות רפורמות בשני התחומים בשנים 1968-2010, מחקרה של פאוסט בוחן כיצד גוף הידע אודות הקשר בין אשראי צרכני ופשיטת רגל מחלחל לעיצוב החקיקה, וכיצד ההפרדה בין תהליכי החקיקה משפיעה על השיח הנורמטיבי בכל אחד מהתחומים ועל האפשרות לייצר חקיקה קוהרנטית ואפקטיבית.

מנחים: פרופ' רון חריס ופרופ' רועי קרייטנר.

"אני נרגשת ואסירת תודה על קבלת המלגה", אומרת אביגיל. "מחקר היסטורי מטבעו דורש זמן רב, והמלגה מעניקה לי זמן משמעותי נוסף שבו אוכל להמשיך ולהתמקד במחקר".

סאני כלב
זוכה מלגת קרן וולף

כותרת: "פרטיות מתבגרים בעיני הורים ובני-נוער: הגנה, חשיפה, פיקוח ומעקב בעידן הדיגיטלי".

תיאור: המחקר בוחן את סוגיית הפרטיות של בני נוער במסגרת המשפחתית של המאה ה-21 ובהקשר הרשתי, וזאת תוך התמקדות בשני היבטים מרכזיים: שימוש הורים בטכנולוגיות מעקב לשם פיקוח ומעקב אחר ילדיהם המתבגרים, וחשיפה של הורים מידע על אודות ילדיהם ברשתות חברתיות. המחקר בוחן, באמצעות ראיונות, את הפרקטיקות והעמדות של הורים ומתבגרים בנושא, ומבקש להמשיג את הנושא מבחינה תיאורטית, לבחון את תפקידו של המשפט בהקשר זה, ולנתח את הדברים מבחינה נורמטיבית.

מנחה: פרופ' מיכאל בירנהק.

"שמחתי מאד לקבל את המלגה", אומר סאני. "כתיבת דוקטורט הנה תהליך אישי, ארוך ומורכב, ותמיד נעים לקבל הכרה ולדעת שגם אחרים רואים ערך במחקר שלך, במיוחד שמדובר במלגה כה יוקרתית. מעבר לפן האישי, ישנה חשיבות בעיני שנושא המחקר יקבל תהודה ציבורית, וקבלת הפרס מהווה בעיני צעד חשוב ומבוך מבחינה זו".

מרים סטרנג
זוכת מלגת עזריאלי

כותרת: "חינוך ומבקשי מקלט: ניתוח משפטי ונורמטיבי בדבר נגישות לחינוך, אינטגרציה ותכנים לימודיים".

תיאור: "סטרג חוקרת את חובותיהן של מדינות להבטיח את זכותם של מבקשי המקלט לחינוך, תוך בחינה של גישתם לחינוך, שילובם בחינוך ודרישות מינימום בתכני לימוד. בהסתמך על תיאוריה פוליטית, פילוסופיית החינוך והמשפט הבין-לאומי, היא חוקרת את הסיבות להכללה והדרה של מבקשי מקלט בחינוך. היא בוחנת את דוקטרינת המשפט הבין-לאומי ומציעה דרכים חדשות לחשוב על חובותיהן של מדינות להבטיח את זכותם לחינוך של מבקשי מקלט".

מנחה: פרופ' איל בנבנישתי.

"כבוד עצום לקבל את מלגת עזריאלי", אומרת מרים. "אני רוצה להודות על התמיכה המתמשכת של המנחה שלי, פרופ' איל בנבנישתי, ומרכז מיתר. זוהי זכות עילאית לקבל את האפשרות להתרכז במחקר שלי בצורה מלאה, והזדמנות זו דוחפת אותי עוד יותר להבטיח כי החינוך למבקשי מקלט מקבל את תשומת הלב הראויה לו".

אילום: רידי טל

הפקולטה למשפטים
ע"ש בוכמן
אוניברסיטת תל אביב

